

Dosarul nr. 2ra-305/23
2- 19130743-01-2ra-22022023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. R. Pascari)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Budăi, D. Băbălău, I. Dutca)

ÎNCHEIERE

07 iunie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Tamara Chișca-Doneva

Aliona Miron

Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Întreprinderea Mixtă „MSA Finance” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Perebicovscaia Maria,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Mixtă „MSA Finance” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui Rusnac Vladislav cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, penalității și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 24 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Întreprinderea Mixtă „MSA Finance” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Perebicovscaia Maria și a fost menținută hotărârea din 14 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

constată:

La data de 06 august 2019, ÎM „MSA Finance” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Rusnac Vladislav cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, penalității și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, potrivit contractului de împrumut nr.15075 din 03 august 2018, încheiat între ÎM „MSA Finance” SRL în calitate de împrumutător și Rusnac Vladislav în calitate de împrumutat, a acordat ultimului un împrumut în sumă de 3 000,00 lei, cu termen final de rambursare până la 03 noiembrie 2018.

A relatat că, pârâtul nu și-a onorat obligațiile contractuale privind rambursarea împrumutului primit și nu a achitat dobânzile calculate pentru utilizarea împrumutului.

A indicat că, în vederea soluționării litigiului pe cale amiabilă, a expediat în adresa debitorului pârât o reclamație, prin care a solicitat achitarea anticipată a

împrumutului și a dobânzilor, reclamația expedită însă a fost restituită cu mențiunea „nereclamat”, astfel toate încercările de a stabili legătura cu pârâtul pentru negocierea restituirii datoriei, au eșuat, deoarece acesta nu răspunde la apeluri.

A solicitat ÎM „MSA Finance” SRL încasarea sumei de 6 636,00 lei, inclusiv 3 000,00 lei cu titlu de împrumut restant, 1 836,00 lei cu titlu de dobândă contractuală și 1 800,00 lei cu titlu de penalitate.

Prin hotărârea din 14 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost admisă parțial acțiunea și s-a încasat de la Rusnac Vladislav în beneficiul ÎM „MSA Finance” SRL suma de 3 145,50 de lei, inclusiv 3 000,00 lei cu titlu de împrumut restant și 145,50 de lei cu titlu de dobândă contractuală; s-a încasat proporțional pretențiilor admise, în beneficiul ÎM „MSA Finance” SRL de la Rusnac Vladislav cu titlu de cheltuieli de judecată suma de 715,75 de lei; în rest pretențiile fiind respinse, ca neîntemeiate.

La data de 12 ianuarie 2022 ÎM „MSA Finance” SRL, reprezentată de avocatul Perebicovscaia Maria, a declarat apel împotriva hotărârii din 14 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea acestuia, casarea parțială a hotărârii primei instanțe și emiterea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin decizia din 24 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de ÎM „MSA Finance” SRL, reprezentată de avocatul Perebicovscaia Maria și a fost menținută hotărârea din 14 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, Curtea de Apel Chișinău a reținut că, instanța de fond constatând cu certitudine că, reclamanta și-a executat obligația de transmitere a împrumutului, iar pârâtul Rusnac Vladislav nu a executat obligația pecuniară pe care și-a asumat-o, a concluzionat că, ultimul fiind ținut să restituie suma datoriei de 3 000 lei, acordată în temeiul contractului de împrumut.

Instanța de apel a apreciat ca fiind justă și întemeiată concluzia primei instanțe privind nulitatea clauzei care contravine normelor imperative în partea ce ține de dobânda contractuală, încasând din contul lui Rusnac Vladislav în beneficiul ÎM „MSA Finance” SRL suma de 145,50 de lei cu titlu de dobândă contractuală.

În partea ce ține de pretenția cu privire la încasarea penalității de întârziere în sumă de 1 800,00 lei, instanța de apel a ajuns la concluzia de a reitera poziția primei instanțe, potrivit căreia, clauza contractuală prevăzută la pct.2.19 al contractului de împrumut ce vizează penalitatea, este una abuzivă și urmează a fi anulată integral, fiind stabilit cu certitudine că, această clauză nu a fost negociată cu consumatorul, contractul de împrumut fiind redactat de reclamant unilateral potrivit unor clauze contractuale standard, fără ca pârâtul să aibă posibilitatea de a modifica conținutul acestor clauze, sarcina probării negocierii conținutului acesteia ne fiind susținută de către reclamanta/apelantă.

Instanța de apel a învederat că, stabilirea unei penalități în cuantum de 0,5% din suma împrumutului neachitat în termen, pentru fiecare zi de întârziere, pretinsă de reclamanta/apelantă în sumă de 1 800,00 lei, raportată la datoria de 3 000,00 lei este o

compensație disproporționată în raport cu un prejudiciul eventual previzibil la momentul încheierii contractului, tot odată careva probe privitoare la prejudiciul cauzat prin neexecutarea obligațiilor contractuale la actele cauzei ne fiind anexate de către reclamantă.

Cu referire la capătul de cerere privind compensarea cheltuielilor de judecată, ținând cont de faptul că, la examinarea cauzei, reclamanta a beneficiat de servicii de asistență juridică prestate de avocatul Perebicovscaia Maria, în acest sens fiind prezentată dovada suportării unor cheltuieli de asistență juridică în sumă de 1 000 de lei și ținând cont de faptul că, pretențiile reclamantei au fost admise parțial, instanța de apel a conchis că, soluția instanței de fond inclusiv în partea compensării cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 715,75 de lei este una întemeiată.

La data de 30 ianuarie 2023, prin intermediul oficiului poștal, ÎM „MSA Finance” SRL, reprezentată de avocatul Perebicovscaia Maria, a declarat recurs împotriva deciziei din 24 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe și emiterea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea recursului s-a invocat că decizia instanței de apel este neîntemeiată și adoptată cu încălcarea esențială și aplicarea eronată a normelor de drept material.

A menționat că prevederile art. 1070 alin. (1) din Codul civil reglementează clar în ce mod creditorul este obligat să informeze clientul referitor la punctele principale ale contractului de credit ce urmează a fi semnat, condiții care au fost îndeplinite cu bună credință de către ÎM „MSA Finance” SRL.

A invocat că Rusnac Vladislav a solicitat eliberarea împrumutului indicând rata dobânzii, termenul și suma în cererea de eliberare a împrumutului. Debitorul personal a ales pe site-ul companiei rata dobânzii, deoarece ea variază în dependență de durata contractului de împrumut, însă intimatul a solicitat împrumutul în sumă de 3 000 de lei pe un termen de 3 luni, cu rata dobânzii de 17 % lunar. În concluzie a reiterat că contractul semnat de părți prevede alte condiții decât cele stabilite de rata de bază a BNM, ceea ce este prevăzut de prevederile art. 869 din Codul civil.

A atenționat instanța că în contractul de împrumut debitorul a declarat că este de acord cu condițiile contractului, a făcut cunoștință și nu are obiecții. Totodată a fost anexată la materialele cauzei informația precontractuală care a fost adusă la cunoștință lui Rusnac Vladislav și a fost semnată de către ultimul, fapt ce confirmă negocierile părților și acordul intimatului cu condițiile contractului.

A reținut că instanțele de judecată au respins neîntemeiat cerința de încasare a penalității din cauza că aceasta a fost inclusă în partea standardă a contractului, or, această constatare contravine prevederilor art. 717 din Codul Civil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 24 noiembrie 2022.

Materialele cauzei atestă că decizia motivată a instanței de apel a fost expediată în adresa recurentei ÎM „MSA Finance” SRL, reprezentată de avocatul Perebicovscaia Maria, prin intermediul poștei electronice, la data de 10 ianuarie 2023 (f.d. 132).

Astfel, recursul, declarat la 30 ianuarie 2023, este în termen.

La 23 februarie 2023, copia recursului a fost expediată în adresa intimatului Rusnac Vladislav, cu înștiințarea despre depunerea referinței (f.d. 141).

Intimatul nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de ÎM „MSA Finance” SRL, reprezentată de avocatul Perebicovscaia Maria, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevelopativ și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de ÎM „MSA Finance” SRL, reprezentată de avocatul Perebicovscaia Maria, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de ÎM „MSA Finance” SRL, reprezentată de avocatul Perebicovscaia Maria, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Întreprinderea Mixtă „MSA Finance” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Perebicovscaia Maria, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Tamara Chișca-Doneva

Judecători

Aliona Miron

Mariana Pitic